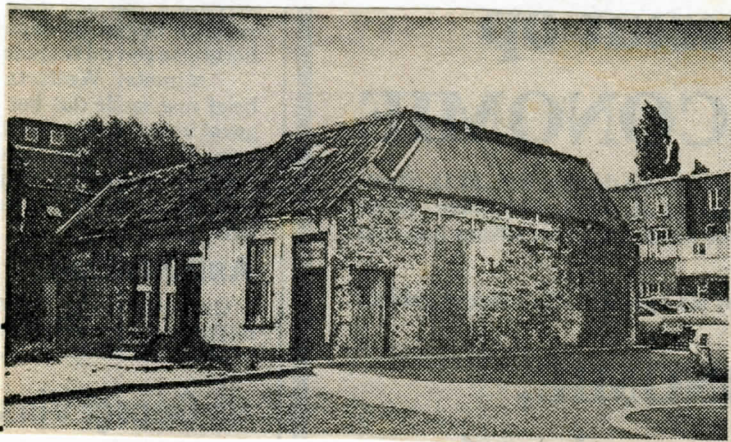

Stadsartilleriehuis deze eeuw logement

De restanten van het kruithuis.

„Voor vijftig stuivers in de week kon je er wonen. Maar veel zon zag je niet.” Dit weet de 63-jarige A. Onnes in Eelde nog van het „Stadsartilleriehuis” in de stad Groningen. Steentje voor steentje zal het „kruithuis”, dat nu in zeer vervallen toestand aan de Kruithuisgang bij het Zuiderdiep en de Jonkerstraat afgebroken moeten worden om het bouwsel opnieuw op te zetten in het openluchtmuseum in Warffum. De stadsvernieuwers willen deze bouwval kwijt. Het historische pandje moet plaats maken voor nieuwbouw van de Academie Minerva. Het kruithuis stamt vermoedelijk uit de zestiende eeuw. Weinig is er over het verre verleden van dit gebouw te vertellen, maar echter wel over de afgelopen honderd jaar.

De heer Onnes uit Eelde weet zich tenminste nog een hoop te herinneren uit die periode.

„Vroeger was het de koestal van mijn grootvader. Die kocht het pand van een Evenhuis, ook een koemelker”. Deze woonde in een huisje dat vlak voor het kruithuis stond: de woning rechts op de foto onder. „Mijn vader is er in 1888 geboren. In 1905 werd het samen met de koestal (het kruithuis) ver-

bouwd tot logement. Dat is het tot aan de afbraak van die drie huisjes in 1960 geweest. De stal bleef staan”.

„Op de zolder van het kruithuis had je ook overal slaapplekken. In die tijd waren er nogal wat daklozen die hier een onderkomen vonden. Beneden had je een grote zaal. In dit logement stond ook voor alle bewoners van de Kruithuisgang een gemeenschappelijke wc”.

Het logement heeft in de periode van 1905 tot 1957 (in dat jaar werden de huisjes door de stad Groningen aangekocht) vijf verschillende eigenaren gehad, volgens de heer Onnes. Een van hen was een oom van de heer Onnes, die ten tijde van het maken van de foto onder (in 1926) het pand bewoonde. „Volkslogement, A. Onnes” staat dan ook op het uithangbord van het rechtse huis.

„Wanneer het afgebroken wordt wil ik het wel zien”, aldus de heer Onnes. „Volgens mij zitten de groepen van de koestal van mijn grootvader er nog in”.

„Een historisch plekje, daar aan het Zuiderdiep. Jammer dat het allemaal verdwijnt”.

In 1960 werden deze drie huisjes afgebroken. In het laatste (om de hoek) was het logement gevestigd. Links op de foto was de Kruithuisgang.